

بررسی آزمونهای کارکرد ریوی در نانوایان غرب تهران و مقایسه با گروه شاهد

چکیده

دکتر محمد مهدی زحمتکش*

دکتر باقر افشار*

دکتر امین احتشامی افشار†

دود و حرارت تورهای هیزمی و گرد و غبار ناشی از آرد از عواملی هستند که منجر به اختلال در راههای هوایی به صورت برونشیت مزمن و آسم می‌شوند. برای بررسی آثار سوء این عوامل آزمونهای کارکرد ریوی نانوایانی که با تور غیرهیزمی کار می‌کنند، از نانواییهای غرب تهران ۲۰۰ نانوای به طور تصادفی انتخاب شدند. از این ننانها، در محل کار با نفس سنج دستی (Spirometry) نفس سنجی (Portable spirometer) به عمل آمد و حجمهای مختلف ریوی شامل $\frac{FEV1}{FVC}$ و $\frac{FEV1}{FVC} \cdot FEF25-75\%$ اندازه‌گیری شد. سپس، نتایج مطالعه با گروه شاهد از کسبه محل و کارگران شرکت کلین پارت شاغل در بیمارستان با همان تعداد مورد مقایسه قرار گرفت. تفاوت معنی‌داری بین درصد حجمهای ذکر شده گروه نانا و شاهد ملاحظه نگردید ($P > 0.05$). لذا، به این نتیجه رسیدیم که در نانواییهای مورد بررسی در غرب تهران، ننانایی با روش رایج، یعنی با تور غیرهیزمی، اثری روی آزمونهای کارکرد ریوی مورد مطالعه ندارد.

۳- تشخیص

۲- نانا

۱- آزمونهای کارکرد ریوی

۵- نفس سنجی

۴- آرد

مقدمه

مختلف، نحوه تماس، مدت زمان کار، استعداد فردی، روش تهوية محل کار و سایر روشهای پیشگیری در ریه‌ها متفاوت می‌باشد. پس از دود سیگار، ذرات معلق محیط کار که به عنوان عوامل شغلی شناخته می‌شوند، یکی از علل مهم انسداد راههای هوایی به شمار می‌روند^(۲). شغل ننانایی از جمله مشاغل رایج در کشور ما می‌باشد. در گذشته، پخت نان یکی از وظائف زنان خانه‌دار بود. با گسترش شهرها و بر حسب نیاز، ننانایی به صورت شغل جداگانه‌ای درآمد. در ننانایها

در طول شباهه روز حدود ۱۵-۱۰ هزار لیتر از هوای محیط در اثر تنفس به ریه‌های انسان راه پیدا می‌کند. در حین تنفس، علاوه بر اکسیژن و نیتروژن موجود در هوا، ذرات معلق و گازهای دیگر نیز وارد ریه‌ها می‌شوند. بسیاری از گازها و ذرات معلق موجود در هوای محیط آسیبهای جبران‌ناپذیری به ریه‌ها وارد می‌کنند. هم مواد زیستی (Biological) موجود محیط کار انسان می‌توانند به ریه‌ها آسیب وارد کنند هم عوامل فیزیکی و شیمیائی. شدت آسیب و نوع آن با توجه به مشاغل

* این مقاله بر اساس طرح مصوب معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران (کد ۲۰۶) تهیه و تنظیم شده است.

† استادیار بیماریهای ریه، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران

‡ دانشیار بیماریهای ریه، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران

یکصد نانوائی انتخاب شدند. از بین کارکنان این نانوائیها مجموعاً ۲۰۰ نانوا با سابقه کار بیش از ۵ سال که وظائف مختلفی چون فروشنده‌گی، خمیرگیری و کار در کنار تنور داشتند و تعدادی از آنها سیگاری نیز بودند مورد بررسی قرار گرفتند. گروه شاهد از بین سایر کسبه محل نانوائی و کارگران شرکت کلین پارت که در بیمارستان حضرت رسول اکرم (ص) تهران شاغل بودند انتخاب شدند. افراد گروه شاهد از نظر محل زندگی و شرائط دیگر مشابه نانوایها بودند. نانوایها و افرادی از گروه شاهد که سابقه کار در معدن، چاه، تونل، نجاری و شغل‌های مشابه داشتند از مطالعه حذف شدند. به علاوه تعدادی از نانوایها و افراد شاهد واجد شرائط در هنگام انجام دادن آزمون، به خوبی همکاری نمی‌کردند، بنابراین آزمون آنها از مطالعه حذف شد. در مجموع ۱۷۵ نانوا و ۱۸۵ نفر از افراد شاهد در این مطالعه وارد شده، مورد بررسی قرار گرفتند.

نفس‌سنجی با دستگاه دستی (*Dimeq Portable*) ساخت کشور آلمان انجام شد. قبل از شروع کار، صحبت پاسخهای دستگاه دستی فوق به کمک دستگاه رایانه‌ای موجود در بیمارستان رسول اکرم (ص) تهران مورد آزمایش قرار گرفت. هر بار، پس از تنظیم (*Calibration*) دستگاه با سرنگ سه لیتری، بین ساعت ۱/۵ تا ۶ بعداز ظهر به نانوائی‌ها مراجعه می‌شد. کار مطالعه در گروه شاهد نیز در همین ساعت انجام می‌شد. برای تعیین مقادیر طبیعی و غیرطبیعی از معیار ATS (جدول ۱) استفاده شد^(۵).

جدول ۱- اندازه طبیعی و غیرطبیعی حجمهای ریه در آزمون کارکردن ریوی

کاهش شدید	کاهش متوسط	کاهش خفیف	طبیعی	کاهش	کاهش	کاهش
%۵۰>	%۶۰-۵۰	%۸۰-۶۶	%۸۰<	VC		
%۵۰>	%۶۵-۵۰	%۸۰-۶۶	%۸۰<	FVC		
%۵۰>	%۶۵-۵۰	%۸۰-۶۶	%۸۰<	FEV1		
%۴۵>	%۵۹-۴۵	%۷۰-۶۰	%۷۰<	FEV1/FVC		
%۳۵>	%۴۹-۳۵	%۶۵-۵۰	%۶۵<	FE25-75%		

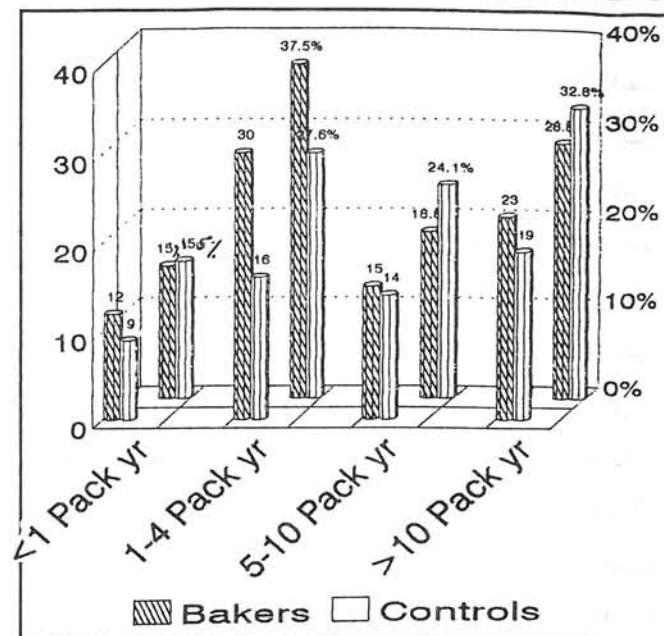
ابتدا از سوت هیزمی استفاده می‌شد. بعدها نفت سیاه، مازوت و نفت معمولی جایگزین هیزم شدند. امروزه در برخی از مناطق، بویشه در منطقه تحت مطالعه، از سوت گازی استفاده می‌شود. در حال حاضر پخت نان در برخی از نانوائیها به شکل کاملاً خودکار (*Automatic*) در آمد است.

نانوایها، اعم از خانمهای خانه‌دار که در مطبخ‌های دودزده با تنور هیزمی نان پخته یا می‌پزند و نانوایهای که در نانوائیها فعالی مشغول به کارند، همواره در معرض سه عامل قرار دارند که به ریه‌ها آسیب می‌رسانند. این عوامل عبارتند از: (۱) دود تنور (۲) حرارت تنور (۳) گرد و غبار ناشی از آرد تعداد قابل توجهی از زنان روستائی کشور ما مبتلا به بیماری انسداد مزمن ریوی (COPD) هستند. در این زنان سابقه مصرف سیگار، که در بیش از ۹۵٪ موارد عامل اصلی این بیماری است، وجود ندارد و عامل شناخته شده دیگر نیز جز سابقه طولانی کار با تنور هیزمی در شرح حال آنها به چشم نمی‌خورد. عوارض ریوی ناشی از دود و حرارت هیزم و تنورهای هیزمی در مقاله‌های مختلفی مورد بحث قرار گرفته است. دو مطالعه در داخل کشور بیماری راههای هوایی را در زنان نانپز روستائی مورد توجه قرار داده‌اند، این دو مطالعه به بررسی انسداد مزمن راههای هوایی و به طور عمده، برونشیت مزمن پرداخته‌اند. همه مقاله‌هایی که در باره نانوایها در نشریه‌های خارجی نوشته می‌شود به شیوع آسم شغلی در این افراد مربوط می‌شود. در کشور ما تاکنون مطالعه جامعی بر روی نانوایهای که با تنور غیرهیزمی کار می‌کنند انجام نشده است. هدف از این مطالعه بررسی اثرات درازمدت گرد و غبار آرد، دود و حرارت بر آزمونهای کارکرد ریوی نانوایهای است که با تنور غیرهیزمی کار می‌کنند.

روش بررسی

این مطالعه، یک بررسی مورد شاهدی (*Case control*) است که در پائیز و زمستان ۱۳۷۵ در غرب تهران انجام شده است. ابتدا با مراجعه به شرکت تعاونی نانوایان فهرست کلیه نانوائیهای غرب تهران تهیه شد. سپس به طور تصادفی و با استفاده از روش نمونه‌گیری منظم (*Systematic sampling*)

در بین ۱۷۵ نانوای مورد مطالعه، ۸۱ نفر (۴۶٪) سیگاری و بقیه غیرسیگاری بودند. در گروه شاهد ۶۲ نفر (۳۳٪) سیگاری و بقیه غیرسیگاری بودند. برای اینکه اختلاف در میزان استعمال سیگار در دو گروه خلی در مقایسه حجمها ایجاد ننماید مقادیر فوق، هم در کل گروه و هم در افراد غیرسیگاری دو گروه مورد مقایسه قرار گرفت. نمودار ۱ و جدول ۳ نحوه استفاده از سیگار را در دو گروه نشان می‌دهند. همان‌طور که در جدول ۳ نشان داده شده است، تعداد نانواهای سیگاری به طور معنی‌داری از تعداد سیگاریهای گروه شاهد بیشتر است. اما همان‌طور که خواهیم دید، این نکته مشکلی در تفسیر یافته‌های نهائی ایجاد نخواهد کرد.

نمودار ۱- مقایسه میزان استفاده از سیگار در دو گروه نانوا و شاهد

جدول ۳- تعداد سیگاریهای گروه شاهد و مورد

مقدار *P	تعداد کل		ننانوا
	سیگاریها	آزمون مبجزور کای	
۰/۰۲۵>	۸۱	۱۷۵	۱۸۵
	۶۲	۱۸۵	۱۸۵

* آزمون مبجزور کای

جدول ۲- توزیع سنی دو گروه شاهد و ننانوا

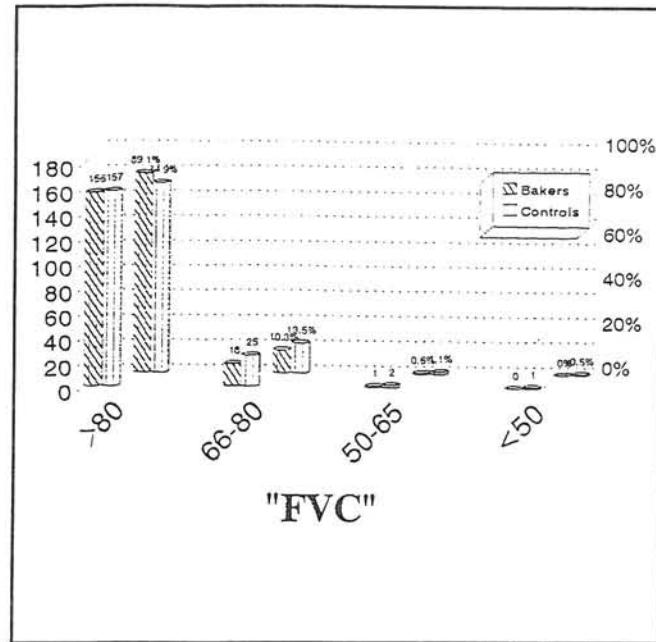
گروه شاهد (%)	ننانوا (%)	گروه سنی (سال)
(۱۱/۵) ۲۱	(۳۹/۴) ۶۹	۲۵-۲۷
(۴۱/۸) ۲۶	(۳۸/۳) ۶۷	۳۴-۲۵
(۲۲) ۴۰	(۱۳/۱) ۲۳	۴۴-۳۵
(۱۹/۲) ۳۵	(۶/۹) ۱۲	۵۴-۴۵
(۵/۵) ۱۰	(۲/۳) ۴	۵۵<

یافته‌ها

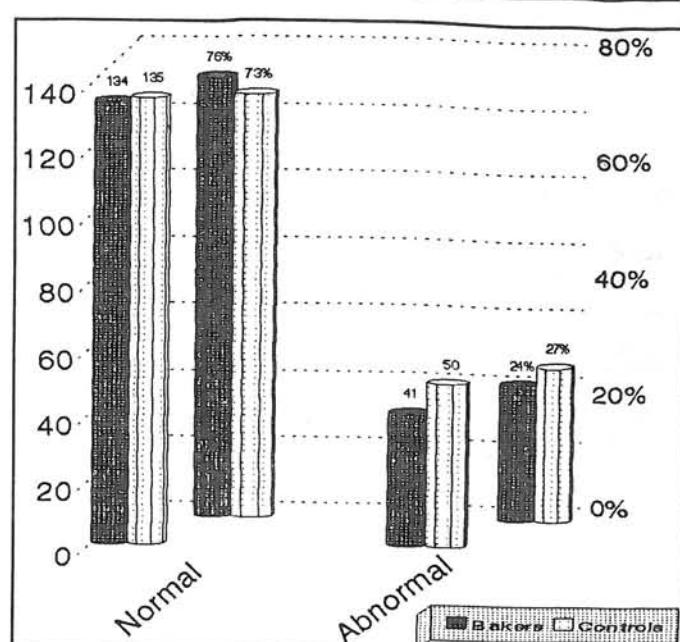
۷۲ درصد از ننانواها به روش سنتی پخت می‌کردند. در این روش بجز درست کردن خمیر که با دستگاه انجام می‌شد، بقیه مراحل پخت نان دستی است. ۶/۹٪ از ننانواها به روش تمام خودکار (Automatic) پخت می‌کردند. بقیه ننانواها پخت را به روش نیمه خودکار انجام می‌دادند.

در زمان مطالعه، سوخت ۷۷٪ ننانوایهای تحت بررسی، گازی بود. بعضی از ننانوایان به طور متناسب گاهی با سوخت‌نفتی و گاهی با سوخت‌گازی کار کرده بودند. بعضی از ننانواها هم در آن واحد در دو ننانوایی که یکی سوخت‌گازی و دیگری سوخت‌نفتی داشت، مشغول به کار بودند. بنابراین جدا کردن ننانوایانی که با سوخت‌گازی کار می‌کردند از آنهایی که با سوخت‌نفتی کار می‌کردند، ممکن نبود. به عبارت دیگر بررسی تأثیر سوخت‌نفتی و گازی روی آزمونها ناممکن بود.

همان‌طور که گفته شد، در مجموع ۱۷۵ ننانوا و ۱۸۵ نفر از گروه شاهد در این مطالعه مورد بررسی قرار گرفتند. البته بعضی از شاخصها (Parameters) در تعداد کمتری از ننانوا و گروه شاهد اندازه گیری شدند. حداقل سن ننانواها و گروه شاهد ۱۷ سال و حداقل سن آنها به ترتیب ۶۴ و ۷۰ سال بود. میانگین (Mean) سنی آنها به ترتیب ۲۹ و ۳۵ سال بود (جدول ۲). با توجه به اینکه حجمهای ریوی مورد اندازه گیری بر اساس درصد در مقایسه با مقدار طبیعی همان سن بیان می‌شود لذا اختلاف در متوسط سنی دو گروه خلی در مقایسه نتایج بین دو گروه ایجاد نمی‌نماید.

نمودار ۳- مقایسه مقادیر FVC در دو گروه

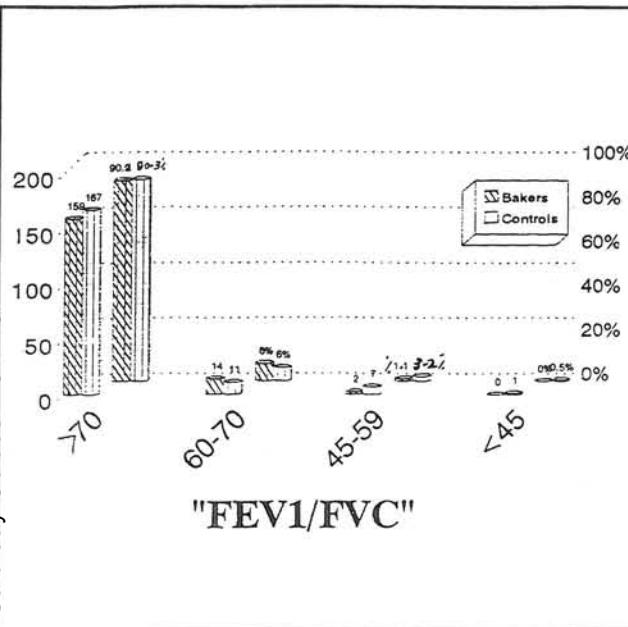
نمودار ۴- مقایسه آزمونهای کارکرد ریوی طبیعی و غیرطبیعی در دو گروه

دو گروه تفاوت چشمگیری در تعداد افرادی که FVC غیرطبیعی دارند دیده نشد ($P = 0.05$) (نمودار ۳). مقادیر FVC در غیرسیگاریهای دو گروه نیز با یکدیگر مقایسه شده است. ۸۸٪ از نانواهای غیرسیگاری FVC طبیعی دارند؛ این مقدار در گروه شاهد غیرسیگاری ۶/۸۲٪ است. اختلاف بین دو گروه معنی دار نمی باشد ($P = 0.40$). اندازه گیری میزان FEV_1 در دو گروه نشان داد که در ۸۰٪ از نانواهای و ۷۷٪ از گروه شاهد مقدار FEV_1 بیشتر از ۸۰٪ است. کاهش خفیف در میزان FEV_1 در ۱۹٪ از نانواهای و ۱۸٪ از گروه شاهد ملاحظه می گردد ($P = 0.05$) (نمودار ۴). مقادیر FEV_1 در غیرسیگاریهای دو گروه نشان داد که در ۸۴٪ از نانواهای غیرسیگاری و ۷۴٪ از گروه شاهد غیرسیگاری، طبیعی است و بقیه را مقادیر غیرطبیعی تشکیل می دهد ($P = 0.08$). لذا نظر آماری اختلاف بین میزان FEV_1 در دو گروه به طور کلی، و بین غیرسیگاریهای دو گروه معنی دار نمی باشد. مقایسه مقادیر $\frac{FEV_1}{FVC}$ در دو گروه نانوا و شاهد انجام شد. در ۹۰/۹٪ از نانواهای و ۹۱٪ از گروه شاهد این نسبت بیشتر از ۷۰٪ بود. این مقدار نشان دهنده عدم انسداد راههای هوایی است. بقیه موارد دو گروه را مقادیر کمتر از ۷۰٪ تشکیل می داد. اختلاف بین دو گروه معنی دار نمی باشد

در مورد وظائف مختلف نانوایان باید گفت بعضی از آنها مدتی خمیرگیر، مدتی کنار تنور و مدتی فروشنده بودند؛ تعدادی از آنها دو مسئولیت داشتند و تعدادی که در زمان انجام مطالعه فروشنده بودند قبلاً کنار تنور بودند. لذا طبقه بندی نانوایان بر حسب وظایف مختلف و مقایسه آنها با هم محدود نبود.

سابقه کار نانواهای مورد مطالعه در ۴۰٪ از موارد بین ۹-۵ سال، در ۲۴٪ از موارد بیش از ۲۰ سال و در بقیه موارد بین ۱۰-۲۰ سال بود. تمام نانواها بیش از ۵ ساعت در روز کار می کردند (۴/۳٪). آنها بین ۵-۹ ساعت و بقیه بیش از ۵ ساعت).

از مجموع ۱۷۵ نانوا، ۱۳۴ نفر (۷۶٪) آزمون طبیعی داشتند و بقیه غیرطبیعی بودند. در گروه شاهد ۱۳۵ نفر (۷۳٪) آزمون طبیعی داشتند و بقیه غیرطبیعی بودند (یعنی حداقل یکی از حجمها از مقدار طبیعی کمتر بود). با توجه به اختلاف ناچیز بین دو گروه ($P = 0.05$) باید گفت که به طور کلی تفاوت قابل توجهی بین آزمونهای دو گروه بدست نیامد (نمودار ۴). مقایسه میزان FVC در دو گروه نانوا و شاهد نشان داد که در ۸۱٪ از نانواهای و ۸۴٪ از گروه شاهد میزان FVC بیشتر از ۸۰٪ است (یعنی FVC طبیعی است). در بقیه موارد که کاهش یافته است، کاهش در حد خفیف (Mild) می باشد. در بین

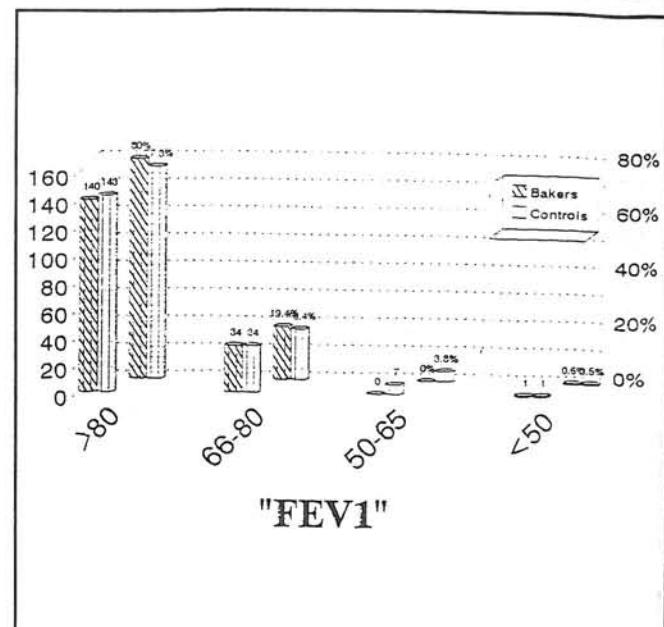

نمودار ۵- مقایسه میزان $\frac{FEV1}{FVC}$ در دو گروه

اندازه‌گیری شد و قابل مطالعه بود، میزان آن بیشتر از ۶۵٪، یعنی طبیعی بود. این معیار در $4/68\%$ از گروه شاهد بیشتر از ۶۵٪ بود (نمودار ۶). ملاحظه می‌گردد که این مقادیر تفاوت قابل توجهی با یکدیگر ندارند ($P > 0.03$). این شاخص (Parameter) در غیرسیگاریهای دو گروه نیز مورد مقایسه قرار گرفت و اختلاف قابل ملاحظه‌ای را نشان نداد ($P = 0.03$)

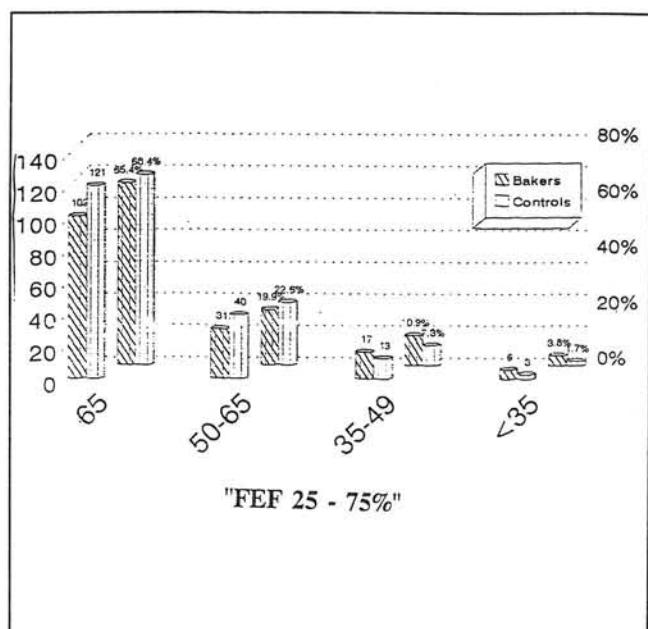
بحث

مطالعاتی که تاکنون بر روی عوارض ریوی در نانواها انجام شده است به طور کلی به دو دسته عمدۀ تقسیم می‌شود. دسته اول، مطالعاتی هستند که بر روی نانواهایی که با سوخت هیزمی کار کرده‌اند و به طور عمدۀ زنان نانپز روتایی انجام شده‌اند. دسته دوم مطالعاتی هستند که بر روی نانواهایی که با سوخت غیرهیزمی (نفت سفید، نفت سیاه یا گاز) کار کرده‌اند انجام شده‌اند. در مطالعات دسته اول، بیماران به طور عمدۀ علت علائم برونشیت مزمن مانند سرفه و خلط یا به علت تنگی نفس مراجعه می‌کنند. این بیماران در نفس‌سنجی (Spirometry) دچار کاهش $FEV1$ هستند. در برونوکسکوپی از این بیماران التهاب راههای هوایی و آنتراکوزیس وسیع

نمودار ۴- مقایسه میزان $FEV1$ در دو گروه نانوا و شاهد

($P < 0.05$) (نمودار ۵). مقادیر نسبت $\frac{FEV1}{FVC}$ در غیرسیگاریهای دو گروه نیز محاسبه شد. این مقادیر در $4/86\%$ از غیرسیگاریهای نانوا و $7/86\%$ از غیرسیگاریهای گروه شاهد بیشتر از ۷۰٪ بود. اختلاف بین این دو گروه نیز قابل توجه نمی‌باشد ($P = 0.06$). میزان $25-75\% FEF$ نشان‌دهنده انسداد در راههای هوایی کوچک است ولی آزمونی اختصاصی نیست. در $4/65\%$ از نانواهایی که این معیار در آنها

نمودار ۶- مقایسه مقادیر $FEF25-75\%$ در دو گروه

نمی توانست به نتیجه برسد. اما چون اختلاف قابل توجهی بین دو گروه فوق بدست نیامد این مطالعه توانست به نتیجه مناسبی دست پیدا کند.

قابل ذکر است که یک مطالعه آینده نگر در نانواها یا یک مطالعه گذشته نگر در بیماران مبتلا به بیماریهای انسدادی مزمن ریوی که عوامل خطر شناخته شده‌ای مثل مصرف سیگار یا کمبود آتنی پروتئاز ندارند، می‌تواند نتایج مطالعه‌ما را مورد ارزیابی بیشتری قرار دهد.

منابع

- (۱) حیدریزاد، حسن. بررسی ظرفیت‌های ریوی در خانمهای نانپز روستائی. خلاصه مقالات کنگره جامعه متخصصین داخلی ایران. تهران، اردیبهشت ماه ۱۳۷۵: تهران، دانشگاه علوم پزشکی ایران.
- 2) ATS: Standards for the diagnosis and care of patient with COPD. *Am J Respir Crit Care Med* 152: S 77-120, 1995.
- 3) Amoly K: Bronchopulmonary diseases in Iranian house wives chronically exposed to indoor smoke. *Eur Respir J* 11: 659-663, 1998.
- 4) De Zotti R, Larese F, Borenzi M, et al: Allergic airway diseases in Italian bakers and pastry makers. *Occup Environ Med* 51(8): 548-552, 1994.
- 5) Gold WM: Murray Textbook of Respiratory Medicine. Second edition. Philadelphia: WB. Saunders Company, 1994. p 871.
- 6) Valdevieso R, Subiza JL, Hinojosa M, et al : Baker's asthma caused by alphaamylase. *Ann Allergy* 73(4): 337-342, 1994.
- 7) Weiss W, Vogelmeier C, Gorg A: Electrophoretic characterization of wheat grain allergens from different cultivars involved in bakers asthma. *Electrophoresis* 4(8): 805-816, 1993.

ملاحظه می‌شود. در این مطالعات کلیه عوارض فوق به دود هیزم نسبت داده می‌شود^(۳). در مطالعات دسته دوم عوارض فوق را به طور عمده به ذرات موجود در آرد نسبت می‌دهند. De Zotti و Weiss و همکاران در یک مطالعه^(۴) آسم شغلی را در نانواها مورد بررسی در یک مطالعه دیگر^(۴) آسم شغلی را در آرد عنوان نمودند. در یک مطالعه دیگر Valdevieso و همکاران^(۶) نشان دادند که آلفا‌آمیلаз موجود در آرد در نانواها ایجاد افزایش حساسیت‌پذیری راههای هوایی نموده، به آسم شغلی می‌انجامد.

در مطالعه‌ما نانواها از نظر سنی جوان بودند و تعداد زیادی از آنها سیگار می‌کشیدند. تمام این نانواها با سوت غیرهیزمی کار می‌کردند. در بررسی آزمونهای مختلف ریوی در این نانواها، اختلاف قابل ملاحظه‌ای با گروه شاهد ملاحظه نشد. توضیح این نکته ضروری است که حدود ۴۰٪ از نانواهای مورد مطالعه بین ۱۰-۵ سال سابقه کار داشتند، در حالی که انتظار می‌رود عوارض انسدادی مزمن راههای هوایی در تماس طولانی‌تر با عامل بیماریزا پیدا شوند. از طرف دیگر، چنانچه ذکر شد، ۶۶٪ از نانواهای مورد مطالعه بیشتر از ۱۰ سال سابقه کار داشتند. از این تعداد، درصد قابل توجهی بیشتر از ۲۰ سال سابقه کار داشته، بیش از ده ساعت در شبانه‌روز کار می‌کردند. ولی در این گروه نیز علی‌رغم سوابق کار طولانی، آزمونهای ریوی تفاوت چشمگیری با گروه شاهد نداشت. بنابراین در نانواهای مورد مطالعه ما که همگی با سوت غیرهیزمی کار کرده، ۴۰٪ از آنها سابقه کار بین ۱۰-۵ سال و ۶۶٪ بیش از ده سال دارند و همگی بیش از ۸ ساعت مداوم در شبانه‌روز فعالیت می‌کنند، در مقایسه با گروه شاهد اختلال قابل توجهی در آزمونهای کارکرد ریوی مشاهده نشده است. نکته دیگری که باید به آن توجه شود این است که چون تعداد سیگاریها در بین نانواها بیشتر از گروه شاهد بود، انتظار می‌رفت که اختلال آزمونهای ریوی در نانواها بیشتر از گروه شاهد باشد. بنابراین اگر اختلاف قابل توجهی بین نانواها و گروه شاهد بدست می‌آمد، افتراق این که این اختلال از سیگار است یا عوامل شغلی غیر ممکن بود و مطالعه حاضر

PULMONARY FUNCTION TESTS IN BAKERS OF TEHRAN AND COMPARISION WITH CONTROL GROUP

*M. M Zahmatkesh, MD**

*B. Afshar, MD **

A. E. Afshar, MD†

ABSTRACT

It is known that the smoke of the firewood ovens and flour dust are factors that cause airway dysfunctions such as chronic bronchitis and occupational asthma in bakers. For determining the effects of these factors on pulmonary function tests of those bakers who use conventional ovens with fuels other than firewood, we examined 200 bakers in west of Tehran city. In these cases, pulmonary function tests were performed and different parameters such as FVC, FEV1, FEV1/FVC and FEF 25-75% were measured. A comparision was made between these cases and a control group. In this study, the results show that pulmonary function tests of the bakers who have 5 to 30 years of service are not significantly different from that of control group. Thus, it can be concluded that in the study population working with conventional ovens did not lead to a significant chronic airway dysfunction.

Key Words: 1) Pulmonary function tests

2) Baker

3) Diagnosis

4) Flour

5) Spirometry

* Assistant Professor of Pulmonology, Iran University of Medical Sciences and Health Services

† Associate Professor of Pulmonology, Iran University of Medical Sciences and Health Services